

تاریخ تصویب : ۱۳۹۱/۰۲/۱۹ شماره ابلاغیه : ۱۰۱۱۸/۵۹۳ تاریخ ابلاغیه : ۱۳۹۱/۰۳/۰۲

قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت

شماره ۱۳۱۵۶

۲/۳/۱۳۹۱

قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت

مدیرعامل محترم روزنامه رسمی کشور

با توجه به انقضای مهلت مقرر در ماده «۱» قانون مدنی و در اجرای مفاد تبصره ماده «۱» قانون مذکور، یک نسخه تصویر «قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت» برای درج در روزنامه رسمی ارسال می گردد.

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی

شماره ۱۰۱۱۸/۵۹۳

۲/۳/۱۳۹۱

جناب آقای دکتر محمود احمدی نژاد

ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران

در اجرای اصل یکصد و بیست و سوم (۱۲۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت که با عنوان طرح یک فوریتی قانون وزارت نفت به مجلس شورای اسلامی تقدیم گردیده بود، با تصویب در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۹/۲/۱۳۹۱ و تأیید شورای محترم نگهبان، به پیوست ابلاغ می گردد.

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی

قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت

ماده ۱- وزارت نفت به منظور تحقق سیاستهای کلی نظام جمهوری اسلامی ایران در بخش نفت و گاز، سیاستگذاری، راهبری، برنامه ریزی و نظارت بر کلیه عملیات بالادستی و پایین دستی صنعت نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی تشکیل شده است و به نمایندگی از طرف حکومت اسلامی بر منابع و ذخایر نفت و گاز اعمال حق حاکمیت و مالکیت عمومی می نماید.

ماده ۲- اصطلاحات و تعاریف مندرج در ماده (۱) قانون اصلاح قانون نفت مصوب ۲۳/۳/۱۳۹۰ در این قانون معتبر است.

ماده ۳- وظایف و اختیارات وزارت نفت به شرح زیر است:

الف - امور حاکمیتی و سیاستگذاری

۱- تعیین خط مشی ها و سیاستهای راهبردی عملیات بالادستی و پایین دستی نفت

۲- تهیه و تنظیم برنامه های راهبردی عملیات بالادستی و پایین دستی صنعت نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی مطابق خط مشی ها و سیاستهای ابلاغی و نظارت بر حسن اجرای آنها

۳- تعیین و بازنگری و نظارت بر حسن اجرای استانداردهای صنعت نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی با همکاری دستگاههای اجرائی ذی ربط و صدور گواهینامه های لازم

۴- تدوین رویه ها و دستورالعملهای اجرائی جهت حفاظت، نگهداری و ارتقای سطح سلامت، بهداشت، ایمنی و محیط زیست و پدافند غیرعامل در صنعت نفت، با هماهنگی دستگاههای اجرائی و نهادهای ذی ربط و نظارت بر اجرای آنها

۵- وضع مقررات و صدور دستورالعملهای لازم برای حسن انجام امور اکتشاف، توسعه، تولید، انتقال، حفظ حریم خطوط لوله و تأسیسات، ذخیره سازی، توزیع و مصرف فرآورده های نفت، گاز و محصولات پتروشیمی

۶- تأمین حفاظت و حراست از منابع، تأسیسات، شبکه های خطوط لوله، برق و مخابرات، ابنیه، اموال و اسناد متعلق به وزارت نفت و شرکتهای تابعه توسط سازمان حراست صنعت نفت با همکاری نهادهای امنیتی، نظامی، انتظامی و پدافندی

۷- تعیین خط مشی مؤثر به منظور جایگزینی صادرات فرآورده های نفتی و گاز و محصولات نهائی پتروشیمی به جای صدور نفت خام و گاز طبیعی مبتنی بر شاخصهای اقتصادی، مزیتهای رقابتی و تکمیل زنجیره ارزش

۸- تأیید و اعلام رسمی آمار و اطلاعات میدانی و ذخایر نفت و گاز کشور

۹- تعیین و ابلاغ معیارها، مقررات و دستورالعمل های بهینه سازی مصرف انرژی در تجهیزات، فرایندها و سامانه (سیستم)های مصرف کننده انرژی و نظارت بر حسن اجرای آنها با هماهنگی دستگاههای مربوطه

۱۰- سیاستگذاری و مدیریت تقاضای سوخت به منظور بهینه سازی مصرف سوخت در چهارچوب قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی مصوب ۴/۱۲/۱۳۸۹

ب - امور نظارتی

۱- نظارت بر بهره برداری بهینه و صیانتی از ذخایر و منابع نفت و گاز کشور

۲- نظارت بر فرآیند نگهداری و اداره تأسیسات دولتی صنعت نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی

۳- نظارت بر فرآیند تجارت نفت، گاز، فرآورده های نفتی و محصولات پتروشیمی

۴- نظارت بر فرآیند تأمین، توزیع و تنظیم بازار نفت و فرآورده های نفتی و گاز در داخل کشور

۵- نظارت بر فرآیند سرمایه گذاری صنعت نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی در داخل کشور به منظور تحقق اهداف سرمایه گذاری و نیز نظارت بر سهم دولت در

سرمایه گذاریهای این صنایع در خارج از کشور براساس مقررات مربوطه

۶- اعمال نظارت و کنترل عملکرد شرکتهای تابعه در زمینه های مالی، فنی، اداری، حقوقی، بازرگانی، پژوهشی، قراردادهای و سایر امور

۷- نظارت و پایش مجوزها و پروانه های صادره در عملیات بالادستی و پایین دستی نفت

۸- نظارت بر فرآیند تهیه و تأمین تجهیزات موردنیاز صنعت نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی

پ - امور اجرائی

۱- تلفیق برنامه های عملیاتی، مالی و بازرگانی شرکتهای اصلی تابعه و تطبیق آن با خط مشی ها و سیاستهای ابلاغی جهت تنظیم برنامه جامع صنعت نفت

۲- تهیه، تنظیم و انتشار ترازنامه سالانه حاملهای انرژی

۳- تدوین نظام جامع بودجه ریزی عملیاتی و مدیریت منابع مالی

۴- صدور مجوز فعالیت و پروانه بهره برداری برای اشخاص واجد شرایط بخشهای غیردولتی در عملیات پایین دستی صنعت نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی با

رعایت قوانین و مقررات

- ۵ - صدور مجوز فعالیت و پروانه بهره برداری برای اشخاص حقوقی واجد صلاحیت برای اکتشاف، توسعه، استخراج و تولید از کلیه میادین نفت و گاز کشور
- ۶ - شناسایی، آمایش و پیشنهاد مکانهای مناسب برای ایجاد و توسعه مناطق آزاد و ویژه اقتصادی در حوزه نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی در چهارچوب برنامه های آمایش سرزمین و اعمال سیاستهای حمایتی و نظارتی بر فرآیند توسعه و اداره هر یک از این مناطق در امور مرتبط با نفت و گاز
- ۷ - تأیید صلاحیت تشکیل انجمنها، تشکلهای تولیدی، تجاری و خدمات مهندسی در صنعت نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی به منظور صدور مجوز تشکیل و نظارت بر آنها با رعایت قوانین و مقررات
- ۸ - تهیه، تدوین و ابلاغ فهرست بهای تخصصی صنعت نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی کشور متناسب با نرخ عوامل مندرج در فهرست بهای عمومی منتشره از سوی مراجع رسمی ذی ربط
- ۹ - تهیه و تدوین فهرست و ارزیابی صلاحیت سازندگان، پیمانکاران و مشاوران در رشته های تخصصی صنعت نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی برابر قوانین و مقررات
- ۱۰ - تدوین و ابلاغ نظام جامع فناوری اطلاعات و ارتباطات منابع سازمانی و نظارت بر طراحی و استقرار زیرساختها و سامانه های ذی ربط در کلیه سطوح فعالیت صنعت نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی
- ۱۱ - ایجاد ساز و کارهای لازم برای گسترش عرضه نفت خام، میعانات گازی، فرآورده های نفتی و محصولات پتروشیمی اعم از مصرف داخلی و صادراتی از طریق بورس با رعایت الزامات قانونی و با مشارکت دستگاهها و نهادهای ذی ربط
- ت - امور سرمایه گذاری و تأمین منابع مالی
- ۱ - تأیید طرحهای توسعه ای و سرمایه گذاری صنعت نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی به منظور تکمیل زنجیره تولید و ایجاد ارزش افزوده بیشتر
- ۲ - ایجاد ساز و کار مؤثر برای جذب منابع مالی موردنیاز داخلی و خارجی به منظور اجرای طرحهای توسعه ای و حفظ و نگهداشت توان تولید با رعایت قوانین و مقررات
- ۳ - جذب و هدایت سرمایه های داخلی و خارجی به منظور توسعه میادین هیدروکربوری با اولویت میادین مشترک از طریق طراحی الگوهای جدید قراردادی از جمله مشارکت با سرمایه گذاران و پیمانکاران داخلی و خارجی بدون انتقال مالکیت نفت و گاز موجود در مخازن و با رعایت موازین تولید صیانت شده
- ث - امور منابع انسانی، علمی و فناوری
- ۱ - حفظ و تقویت مراکز و مؤسسات آموزشی، دانشگاهی، تحقیقاتی، پژوهشی و مطالعاتی جهت ارتقای سطح علمی و عملیاتی و مهارتهای فنی و کاربردی موردنیاز صنعت نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی با رعایت استانداردهای آموزش عالی کشور
- ۲ - تهیه و انتشار نشریه های علمی، فنی و تخصصی داخلی و بین المللی به منظور ارتقای سطح دانش در صنعت نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی برابر قوانین و مقررات
- ۳ - تدوین نظام جامع سرمایه انسانی متناسب با نیازهای صنعت نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی و نظارت بر حسن اجرای آن.
- ۴ - تدوین نظام جامع کیفیت کالا و خدمات به منظور ارتقای کیفیت تولیدات و خدمات داخلی و اعمال سیاستهای حمایتی از بومی سازی و طراحی و ساخت تجهیزات و تأسیسات موردنیاز صنعت نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی با هماهنگی دستگاههای اجرایی ذی ربط در داخل کشور
- ۵ - اتخاذ سیاست های حمایتی درمورد شرکتهای و مؤسسات داخلی حوزه صنعت نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی به منظور توانمندسازی و افزایش توان رقابتی آنها جهت ساخت تجهیزات و صدور خدمات فنی و مهندسی در عرصه های بین المللی و در راستای ارتقای شاخصهای بهره وری در اقتصاد ملی
- ۶ - تدوین نظام جامع پژوهشی و برنامه ریزی و حمایت از فناوریهای و فعالیتهای دانش بنیان برای استفاده از فناوریهای پیشرفته و انتقال دانش فنی در صنعت نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی با همکاری سایر وزارتخانه ها و دستگاههای ذی ربط
- ۷ - یکپارچه سازی و همسو نمودن اولویتهای پژوهشی و فناوری صنعت نفت با سیاستها و برنامه های ملی در حوزه علم و فناوری
- ۸ - فراهم کردن زیرساختهای نظام پژوهشی و فناوری با تقویت منابع انسانی ماهر و متخصص موردنیاز صنعت نفت با هماهنگی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
- ۹ - حمایت از توسعه کاربرد فناوریهای نوین تبدیل انرژی در بخشهای مختلف مصرف و جایگزینی اقتصادی حاملهای انرژی با استفاده از توسعه ظرفیتهای محلی

ج - امور بین الملل

- ۱- تعیین و تدوین دیپلماسی انرژی کشور و مشارکت در فرآیند توسعه امنیت ملی با استفاده از منابع انرژی با همکاری دستگاهها و نهادهای ذی ربط در چهارچوب سند ملی راهبرد انرژی کشور و سیاستهای کلی نظام جمهوری اسلامی ایران
- ۲- برقراری روابط بین المللی، مذاکره و انعقاد تفاهنامه ها، موافقتنامه ها و مقابله نامه های دو یا چندجانبه با دولتها و مؤسسات بین المللی در زمینه های علمی، فنی، صنعتی، تجاری و سرمایه گذاری در صنعت نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی به نمایندگی از طرف دولت با رعایت قوانین
- ۳- عضویت یا نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در کلیه سازمانها، مجامع و کنفرانسهای بین المللی ذی ربط با رعایت قوانین
- ماده ۴- وزیر نفت رئیس مجمع عمومی نمایندگان صاحب سهام شرکتهای اصلی تابعه وزارت نفت است.
- ماده ۵- اعضای هیأت مدیره شرکتهای اصلی تابعه وزارت نفت با معرفی وزیر نفت و با تصویب مجمع عمومی نمایندگان صاحبان سهام شرکتهای مذکور با حکم وزیر منصوب می شوند.
- اعضای هیأت مدیره شرکتهای اصلی تابعه از بین خود یک نفر را جهت احراز سمت مدیرعامل شرکت پیشنهاد می نمایند که با موافقت و حکم وزیر به این سمت منصوب می گردد.
- ماده ۶- اساسنامه شرکتهای اصلی تابعه وزارت نفت باید به تصویب مجلس شورای اسلامی برسد.
- ماده ۷- شرایط عمومی قراردادهای نفتی با پیشنهاد وزیر نفت به تصویب هیأت وزیران می رسد.
- ماده ۸- بودجه سالانه وزارت نفت متناسب با ساختار تشکیلاتی، وظایف و اختیارات مندرج در این قانون به عنوان دستگاه اجرائی در قانون بودجه سنواتی کل کشور درج می شود.
- ماده ۹- وزارت نفت موظف است برای دستیابی به اهداف موضوع این قانون نمودار کلان تشکیلاتی خود را تدوین کند و به تأیید معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور برساند.
- ماده ۱۰- نظامهای اداری و استخدامی و پرداخت حقوق و مزایای آن دسته از کارکنان شرکتهای تابعه وزارت نفت که در واحدهای عملیاتی و تخصصی شاغل می باشند با رویکرد تقویت رقابت پذیری و سرعت بخشیدن به بهره برداری از میداین مشترک و حفظ نیروی انسانی متخصص تابع آیین نامه خاصی است که بدون الزام به رعایت قانون مدیریت خدمات کشوری با رعایت سایر قوانین و مقررات مربوطه و با پیشنهاد وزارت نفت و تأیید معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور تهیه می شود و حداکثر ظرف شش ماه پس از لازم الاجراء شدن این قانون به تصویب رئیس جمهور می رسد.
- ماده ۱۱- واگذاری و اجرای طرحهای مربوط به اکتشاف، توسعه، تولید، تعمیر و نگهداشت میداین مشترک نفت و گاز با تأیید وزیر نفت و فقط با رعایت آیین نامه معاملات شرکت ملی نفت ایران از شمول قانون برگزاری مناقصات مستثنی است.
- تبصره ۱- در اجرای این ماده، تعیین حداقل سهم ارزش کار طرف ایرانی موضوع ماده (۳) قانون حداکثر استفاده از توان فنی مهندسی، تولیدی، صنعتی و اجرائی کشور در اجرای پروژه ها و ایجاد تسهیلات به منظور صدور خدمات مصوب ۱۳۷۵/۱۲/۱۲ بر عهده وزیر نفت است.
- تبصره ۲- ترخیص کالاها و ماشین آلات مربوط به طرحهای موضوع این ماده از مبادی گمرکی کشور، قبل از پرداخت مالیات بر ارزش افزوده و حقوق ورودی و هزینه های گمرکی، بلافاصله پس از ثبت در مبادی فوق با تعهد ذی حسابی و تأیید وزیر نفت مجاز است و حقوق متعلقه پس از محاسبه و اعلام به شرکتهای اصلی تابعه وزارت نفت پرداخت می شود. تمدید موارد ورود موقت به روش فوق مجاز است.
- ماده ۱۲- وزیر نفت عضو شورای اقتصاد است.
- ماده ۱۳- وزارت نفت مکلف است به منظور تدوین و تنظیم مقررات لازم و بهبود فضای کسب و کار در صنعت نفت و گاز و صنایع مرتبط و وابسته و ایجاد زمینه رقابت سالم و شفاف بین فعالان اقتصادی این بخش و جلوگیری از انحصار، سازوکار لازم را با مشارکت شورای رقابت موضوع ماده (۵۳) قانون اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی مصوب ۲۵/۳/۱۳۸۷ مجمع تشخیص مصلحت نظام و اصلاحیه های بعدی آن به تصویب هیأت وزیران برساند.
- ماده ۱۴- کارکنان وزارت نفت و شرکتهای تابعه از نظر بازنشستگی و اموررفاهی تابع صندوقهای بازنشستگی، پس انداز و رفاه کارکنان صنعت نفت می باشند که اساسنامه آنها برابر مقررات به تصویب مراجع ذی صلاح می رسد.

تبصره ۱- وجوه بازنشستگی و پس انداز کارکنان عضو صندوقهای مذکور جزء دارایی های وزارت نفت و شرکتهای تابعه نمی باشد.

تبصره ۲- کلیه درآمدهای صندوقهای مذکور از محل به کارگیری منابع آنها به استثنای کسور بازنشستگی سهم کارکنان و کارفرما، سود سپرده نزد بانکها و وام کارکنان عضو مشمول مالیات قانونی می باشد.

ماده ۱۵- از تاریخ تصویب این قانون، لایحه قانونی تأسیس وزارت نفت، مصوب ۸/۷/۱۳۵۸ و لایحه قانونی متمم لایحه قانونی تأسیس وزارت نفت، مصوب ۲۹/۳/۱۳۵۹ لغو می گردد.

قانون فوق مشتمل بر پانزده ماده در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ نوزدهم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و نود و یک مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ ۲۷/۲/۱۳۹۱ به تأیید شورای نگهبان رسید.

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی

© ۱۳۹۹ حق کپی رایت متعلق به مرکز پژوهشهای مجلس شورای اسلامی ایران می باشد